



Jaarverslag

2013

Caritas West-Vlaanderen vzw

BOSDREEF 5 - 8820 TORHOUT

Tel. (050)74 56 22 - Fax (050)74 56 26

Website: www.caritaswest.be

Woord van de voorzitter

Ook 2013 was een jaar vol wijzigingen en uitdagingen van allerhande aard.

Mevr. Tine Moerman is onze rangen komen versterken sinds januari 2013. Na een introductieperiode van een drietal maanden heeft dhr. Lieven Deboscher de fakkel doorgegeven aan Tine Moerman, volop ondersteund door een ploeg ervaren medewerkers. De uitdagingen waren en zijn niet van de minste.

In het voorbije jaar zijn we gestart met de modernisering van onze ICT-infrastructuur. Er wordt gewerkt aan een interactieve website die de dienstverlening en informatieverstrekking gevoelig moet verbeteren. Het secretariaat zal op deze wijze op een meer dan performante wijze zijn opdracht kunnen uitvoeren. We sluiten het plaatje af met een nieuw logo.

Een andere uitdaging die ons voorgeschoteld werd is de wet op de overheidsopdrachten, die vanaf 1 juli 2013, ook van kracht werd voor de gezondheids- en welzijnssector. De werkgroep samenaankoop, die ruim ondersteund wordt door het secretariaat, heeft deze taak op zich genomen. Deze nieuwe wet heeft heel wat juridische implicaties, die het noodzakelijk maakten om de activiteiten onder te brengen in een aparte vzw. Deze nieuwe vzw, SAK vzw, blijft in ruime mate beroep doen op de dienstverlening van Caritas West-Vlaanderen vzw.

Om deze opdracht op een professionele en correcte wijze te kunnen opnemen, zijn we op zoek gegaan naar een specialist terzake om onze rangen te komen versterken. Eind 2013 hebben we deze expertise bekomen in de persoon van Koen Viaene. Dhr. Koen Viaene kan, samen met de uitgebreide ervaring van de huidige medewerkers en een enthousiaste werkgroep, de uitdagingen die deze nieuwe wetgeving stelt, ten volle opnemen.

In 2013 hebben we de onzekerheden van het DAC-verhaal definitief achter ons gelaten. Uiteraard drijft dit de loon- en dus ook de werkingskosten sterk op. Het is de bedoeling in

2013 en 2014 te werken aan een gezonde financiering op lange termijn. Samen met dit jaarverslag stellen we dan ook graag een sluitende meerjarenbegroting voor.

Doorheen al deze evoluties en wijzigingen hebben we de huidige dienstverlening blijven verzekeren. Dit jaarverslag getuigt eens te meer van de dynamiek van een sector, de onderlinge solidariteit die er leeft en een blijvende zoektocht naar zingeving en spiritualiteit. Samen met het vicariaal team onder leiding van vicaris Kris Depoortere, wordt in nauwe samenwerking met de verschillende sectoren en het secretariaat een pastoraal aanbod ontwikkeld.

De secretariaatsmedewerkers hebben het voorbije jaar meer dan het beste van zichzelf gegeven om de dienstverlening op het gekende hoge peil te houden en waar mogelijk nog verbeterd.

Het was ook voor hen een periode van onzekerheid en twijfel. Hoe evolueren we verder? Welke taken krijgen we toebedeeld? Hoe kunnen we dit alles binnen een gezond financieel kader blijven realiseren? Vragen die zij en het bestuur zich stellen.

Gelukkig kunnen we melden dat we stilaan ons schip in iets minder woelige wateren leiden. Er komt financiële klaarheid en voldoende perspectief om de toekomst hoopvol tegemoet te zien.

Samen met de leden, de medewerkers en bestuurders willen we dit verhaal van verbondenheid, solidariteit, ondersteuning en spiritualiteit verder zetten.

In een tijdssegment waar samenwerken, netwerken en intersectorale samenwerking meer dan een noodzaak zijn, heeft een dienstverlenende organisatie als Caritas West-Vlaanderen vzw zeker zijn plaats. Het helpt bruggen bouwen en de cement vormen van het huis dat we allen samen willen bouwen!

Paul Braem

Inhoudstafel

Woord vooraf.

Inhoudstafel jaarverslag Caritas West-Vlaanderen vzw.

I. Algemene en bijzondere accenten.

- 1. Opdrachtverklaring.**
- 2. Bestuursorganen en werking.**

II. Dienstverlening.

1. Per sector.

- 1.1.** Algemene ziekenhuizen.
- 1.2.** Ouderenzorg (ROB/RVT).
- 1.3.** Ondersteuning Personen met Handicap (OPH).
- 1.4.** Bijzondere Jeugdzorg.
- 1.5.** Kinderdagverblijven.

2. Sectoroverschrijdend.

- 2.1.** Werkgroep 'Zorg, Hulpverlening en Ethiek'.
- 2.2.** Vrijwilligerswerk.
- 2.3.** Samenaankoop.
- 2.4.** Caritas Daden Gevraagd vzw.
- 2.5.** Animatie spelenkoffers.

III. Vormingsinitiatieven.

- 1. Per sector.**
- 2. Sectoroverschrijdend.**

I. ALGEMENE EN BIJZONDERE ACCENTEN.

1. Opdrachtverklaring.

Caritas West-Vlaanderen vzw. verenigt personen en verantwoordelijken van voorzieningen die actief zijn in het domein van gezondheid en welzijn in de provincie West-Vlaanderen. Als partner van Caritas Vlaanderen staat zij in voor de verwezenlijking van de Caritasdoelstellingen in deze regio.

In de uitoefening van haar opdracht is de christelijk geïnspireerde mens- en wereldvisie en de Caritasbeleving fundamenteel en richtinggevend. Van hieruit worden in de dienstverlening en de samenwerking met anderen waarden als wederzijds respect, integriteit en solidariteit centraal gesteld.

Caritas West-Vlaanderen verleent ondersteunende diensten aan de voorzieningen van de beide Verbonden: Zorgnet Vlaanderen en het Vlaams Welzijnsverbond. Zij doet dit opdat de hulpverleningsvragen van cliënten, patiënten, bewoners, mensen met een handicap, kansarme jongeren en vragen van ouders naar kinderopvang op een kwalitatief hoogstaande wijze beantwoord kunnen worden. Daarnaast doet zij aan belangenbehartiging en dit in overleg met Zorgnet Vlaanderen, het Vlaams Welzijnsverbond en Caritas Vlaanderen.

Samen met de bij de Verbonden aangesloten voorzieningen werkt Caritas West-Vlaanderen mee aan het invullen en het realiseren van de christelijke inspiratie in de voorzieningen. De verdere uitbouw van solidariteit tussen mensen en tussen voorzieningen, de humanisering, de uitbreiding van het vrijwilligerswerk, het ontwikkelen van ethische denkkaders, de vorming en de begeleiding bij het omgaan met zinvragen en de pastorale dienstverlening zijn hiervan de explicitering.

In verband met de pastorale zorg in de voorzieningen aanvaardt Caritas West-Vlaanderen het overleg met en de begeleiding van de Bisschop van Brugge.

Doorheen de realisatie van deze opdrachten wil Caritas West-Vlaanderen een bijdrage leveren in het voortbestaan en de verdere uitbouw van het christelijk privaat initiatief op vlak van gezondheids- en welzijnszorg in de eigen provincie.

2. Bestuursorganen en werking.

2.1. Algemene vergadering.

2.1.1. Leden van de algemene vergadering.

Naam	Woonplaats	Sector
De heer M. Eeckhout	Zonnebeke	Ouderenzorg – Provinciaal Bureau
De heer L. Vansteene	Bredene	Ouderenzorg – Provinciaal Bureau

Alle leden van de raad van bestuur zijn ook lid van de algemene vergadering.

2.1.2. Bijeenkomst.

De algemene vergadering van Caritas West-Vlaanderen vzw vond plaats op dinsdag 7 mei 2013 en was hoofdzakelijk gewijd aan de jaarlijkse statutaire agendapunten. De jaarrekening en balans werden goedgekeurd.

2.2. Raad van bestuur.

2.2.1. Leden van de raad van bestuur.

Naam	Woonplaats	Sector
De heer P. Braem	Zedelgem	Voorzitter Ouderenzorg – Provinciaal Bureau
De heer J. De Vlieger	Roeselare	Caritas Hulpbetoon
De heer F. Declerck	Oostkamp	Ouderenzorg – Coördinatiecomité Brugge
De heer G. Declerck	Roeselare	Ouderenzorg – Coördinatiecomité Roeselare
De heer B. Depelchin	Oostende	Ouderenzorg – Coördinatiecomité Oostende, Veurne, Diksmuide
De heer K. Depoortere	Assebroek	Bisdom
De heer P. Keirse	Roeselare	Ouderenzorg – Coördinatiecomité Ieper
Mevrouw M. Kerckhof	Ieper	Ondervoorzitter Namens de religieuzen
De heer L. Desmet	Brugge	Coördinatiecomité Ondersteuning Personen met een Handicap
De heer J. Tally	Torhout	Coördinatiecomité Algemene Ziekenhuizen
De heer L. Vanderaspolden	Heule	Ouderenzorg – Coördinatiecomité Kortrijk
Mevr. K. Vercouillie	Aarsele	Coördinatiecomité Kinderdagverblijven

2.2.2. Bijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomst van 31 januari 2013 werd een beslissing genomen inzake het DAC verhaal en werd er stilgestaan bij de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Raad van Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de coördinator.

Op 27 februari 2013 werd het coördinatorschap overgedragen van Lieven Deboscher naar Tine Moerman, met ingang van 1 maart 2013.

Tijdens de bijeenkomsten van 7 mei en 17 september 2013 werd stilgestaan bij de samenwerking met vzw Samenaankoop Caritas en de implicaties van de wetgeving op de overheidsopdrachten. Koen Viaene werd aangeworven als medewerker overheidsopdrachten, met ingang van 6 november 2013. Omwille van de hoge werkdruk op het secretariaat werd tijdelijke uitbreiding van de contracten van de medewerkers goedgekeurd. De vernieuwing van de informaticastructuur en het ontwikkelen van een nieuwe website en een applicatie voor SAK en vorming werden eveneens besproken.

Tijdens de bijeenkomsten van 17 september en 19 december 2013 werd uitvoerig stilgestaan bij de financiering per sector en de structuur van de boekhouding in 2013 en de voorbereiding van de meerjarenbegroting.

2.3. Medewerkers secretariaat.

Katia Buyse	<ul style="list-style-type: none">- Receptie.- Secretariaat en administratie.- Werkveld: ondersteuning personen met een handicap.- Administratie algemene ziekenhuizen.
Tine Moerman	<ul style="list-style-type: none">- Coördinator secretariaat.- Coördinator SAK.- Caritas Daden Gevraagd vzw.- Werkveld: voorzieningen ouderenzorg.- Werkveld: algemene ziekenhuizen.
Hilde Quintens	<ul style="list-style-type: none">- Boekhouding.- Administratie SAK.- Werkveld voorzieningen ouderenzorg: organisatie vormingen, werkgroepen ethiek en pastoraal.- Werkveld: bijzondere jeugdzorg.- Werkveld ziekenhuizen: pastoraal en ethiek.
Greta Vervisch	<ul style="list-style-type: none">- Werkveld: kinderdagverblijven.- Present vrijwilligerswerk.- Werkveld voorzieningen ouderenzorg: vormingswerkgroep, intervisie animatie.- Werkgroep Caritas Daden Gevraagd vzw.
Koen Viaene (vanaf 6 november 2013)	<ul style="list-style-type: none">- Verantwoordelijk overheidsopdrachten SAK.

2.4. Diocesaan vicariaal team.

Met ingang van 1 september 2013 heeft Anne Vandenhoeck, stafmedewerkster van het vicariaat Caritas in het bisdom Brugge, een jaar verlof zonder wedde genomen. Zij vervangt tijdens het academiejaar 2013-2014 professor Annemie Dillen aan de faculteit Theologie en Religie-wetenschappen. Voor haar taken in het vicariaal team werd zij vervangen door Ilse Van Gorp die hiervoor een uitbreiding van haar mandaat met 50 procent kreeg. Ilse is ook nog 20 procent werkzaam als pastor in het PZ O.L.Vrouw in Sint-Michiels-Brugge.

Op 10 september 2013 overleed in Brugge priester Hugo Moerman. Hij werd tot priester gewijd in Brugge op 23 mei 1959. Hij was leraar aan het Vrij Technisch Instituut in Veurne en aan het Bisschoppelijk College der Onbevleete Ontvangenis in Veurne, schoolpastor en godsdienstleraar aan het Technisch Instituut Heilige Familie in Brugge, meewerkend priester op de St.-Baafsparochie in Brugge en diocesaan medewerker pastoraal voor de ouderenvoorzieningen Caritas West-Vlaanderen vzw. Die laatste opdracht vervulde hij van juni 1994 tot juni 2013. Met zoveel aalmoezeniers heeft hij als een compagnon de route de eerste stappen gezet in de ouderenpastoraal in de voorzieningen van Caritas en in die van het OCMW. Zoveel jaren werkte hij mee aan de redactie van liturgische suggesties in het Vademecum. Zoveel gesprekken te lande wanneer er zorgen waren in het snel evoluerende pastorale werk. Naderhand deed hij hetzelfde bij onze 20 lekenpastores in WZC's. En daarnaast nog zoveel vormingsbijeenkomsten en vergaderingen van het vicariaal team.

Met velen hebben wij van Hugo op 14 september afscheid genomen in de St.-Baafskerk in Brugge.

Kris Depoortere	Bisschoppelijk vicaris. Hij is eindverantwoordelijke voor de kerkelijke zijde van de benoemingen en ontslagen. Hij wordt betrokken bij de selectie van kandidaat-pastores.
Piet Vandevoorde	Coördinator pastoraal, ethiek en identiteit in Caritas West-Vlaanderen vzw (50 %). Hij is adjunct van de vicaris en verbindingspersoon tussen het vicariaal team, het dagelijks bestuur van Caritas West-Vlaanderen vzw en het secretariaat.
Anne Vandenhoeck (tot 31 augustus 2013)	Stafmedewerkster van de vicaris (50 %). Zij is verantwoordelijk voor de vorming van de pastores uit alle sectoren, van de kandidaat pastoraal werkenden (KPW) en voor de permanente vorming. Daarnaast staat zij in voor de praktijkbegeleiding (supervisie, intervisie en groepssupervisie).
Hugo Moerman (tot juni 2013) / overleden september 2013) en Ilse Van Gorp (30 % / 80 % vanaf 1 september 2013)	Diocesane medewerkers voor pastoraal in de ouderenzorg. Als docente ethiek is Ilse Van Gorp ook beschikbaar voor andere sectoren. Hun hoofdopdracht is direct contact met de voorzieningen en de pastores. Ook de plaatselijke begeleiding van werkgroepen pastoraal en ethiek hoort bij hun taak.
Lode Vandeputte	Diocesaan medewerker voor pastoraal in de sector OPH (ondersteuning van personen met handicap). Hoofdopdracht is direct contact met de voorzieningen en de pastores en het begeleiden van plaatselijke werkgroepen voor pastoraal en ethiek.

II. DIENSTVERLENING.

1. Dienstverlening per sector.

1.1. Algemene ziekenhuizen.

Overzicht voorzieningen.



Aantal ziekenhuizen	Aantal vestigingsplaatsen
12	20

Overzicht bijeenkomsten.

Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Provinciaal bureau	Vorbereiding van de agenda van het coördinatiecomité en tussentijds overleg met de algemeen directeurs van de ziekenhuizen.	5
Coördinatiecomité	Overleg tussen directies rond diverse actuele kwesties, standpuntbepaling, maken van afspraken, inhoudelijke uitdieping van bepaalde problemen.	5
Provinciaal Verpleegkundig overleg (PVO)	Overleg tussen de verpleegkundige directies rond specifiek verpleegkundige kwesties en per bijeenkomst ook het inhoudelijk bespreken van een bepaald onderwerp.	5
Provinciaal Administratief overleg (PAO)	Overleg tussen de administratieve directies rond specifiek administratieve/financiële kwesties en overlegplatform rond projecten samenaankoop.	5
Werkgroep Personeelsbeleid	Overleg tussen de personeelsverantwoordelijken over specifieke onderwerpen, voorbereidende besprekingen i.f.v. standpuntbepaling op het coördinatiecomité, onderlinge uitwisseling e.a.	4
Overleg preventieadviseurs	Overleg tussen de interne preventieadviseurs van de algemene ziekenhuizen. Ook de ICURO ziekenhuizen nemen hieraan deel.	2
Stuurgroep pastoraal en ethiek	Initiatiefnemende werkgroep ter ondersteuning van de pastorale werking en initiatieven rond ethiek in de ziekenhuizen en sector-overschrijdend.	4
Stuurgroep project ZiZo (Zin in Zorg)	De stuurgroep staat in voor de inhoudelijke uitwerking van de vormingsnamiddagen in het kader van dit project. Voor belangstellenden uit de algemene en psychiatrische ziekenhuizen en voorzieningen ouderenzorg (directie – pastores).	8

1.2. Ouderenzorg (ROB/RVT).



Overzicht voorzieningen.

	ROB/RVT	Serviceflats	Dagverzorgingscentra (DVC)
Aantal	77	58	35
Woongelegenheden	7.762	1.564	-

De voorzieningen zijn gegroepeerd in coördinatiecomités (coco).

	ROB/RVT	Serviceflats	Dagverzorgingscentra DVC
Brugge	14	10	8
Ieper	12	13	7
Kortrijk	21	15	5
Oostende-Veurne-Diksmuide	14	11	8
Roeselare	16	9	7

Overzicht bijeenkomsten.

Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Provinciaal Bureau	Statutair Zorgnet Vlaanderen overlegorgaan. Bereidt de bijeenkomsten van het Zorgnet Vlaanderen bestuurscollege en de bijeenkomsten van de coco's voor.	11
Coördinatiecomités	Statutair Zorgnet Vlaanderen overlegorgaan. Groepeert de Zorgnet Vlaanderen leden in de 5 regio's. Bepaalt standpunten en adviezen voor provinciaal bureau en bestuurscollege.	5x4

Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Vormings- werkgroep	Maakt de vormingskalender op en organiseert in nauwe samenwerking met het secretariaat heel wat vormings-initiatieven.	5
Bestuursraad Samenaankoop	Beleidsgroep en overlegorgaan voor alle projecten van de samenaankoop (SAK). Vanaf 01/07/2013 SAK vzw (zie apart jaarverslag)	4
Overleggroep bewonerszorg	Overleg tussen de verantwoordelijken / directies bewonerszorg. De bijeenkomsten worden voorbereid door een bureau.	4
Werkgroep kwaliteitszorg en bezieling	Bevorderen door allerhande initiatieven van het kwaliteitsdenken in de voorzieningen ouderenzorg.	5
Werkgroep Thuiszorgon- dersteunende initiatieven	Adviesgroep voor het provinciaal bureau i.v.m. Thuisondersteuning – Dagverzorging – Kortverblijf – Thuisverpleging – Serviceflats – Zorgflats e.d.	6
Werkgroep pastoraal	Initiatiefnemende stuurgroep ter ondersteuning van de pastorale werking en initiatieven rond pastoraal. Bespreking opstart opleiding kandidaat pastoraal werkenden en mentorschap pastores.	4
Werkgroep toegepaste ethiek	Overleg tussen de directies van de voorzieningen i.v.m. toegepaste ethiek en het bepalen van de vorming ethiek voor diverse doelgroepen.	3
Ad hoc werkgroep beurs '50 tinten goede zorg'	Opzetten van een beurs waar innoverende inspirerende projecten voorgesteld worden aan medewerkers uit de sector, dit over provincies heen.	4
Overleggroep preventie- adviseurs	Overleg tussen de preventieadviseurs van de voorzieningen ouderenzorg.	4
Overleggroep Lokale dienstencentra	Overleg tussen de centrumleidsters van Lokale Dienstencentra.	3

1.3. Ondersteuning Personen met Handicap (OPH).

Overzicht voorzieningen. zie website Vlaams Welzijnsverbond: www.vlaamswelzijnsverbond.be

Overzicht bijeenkomsten.



Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Provinciaal bureau	Vorbereiding van het agenda van het coördinatie-comité.	10
Coördinatie-comité	Overleg tussen directies rond diverse actuele kwesties, standpuntbepaling, maken van afspraken, inhoudelijke uitdieping van bepaalde problemen.	10

1.4. Bijzondere Jeugdzorg.

Overzicht voorzieningen.

Aantal voorzieningen		Opdeling per categorie	
Bijzondere Jeugdzorg	16	Cat. 1	13
Centra Kind en Gezin	2	Cat. 3	3
Centra Integrale Gezins-Begeleiding	2	Cat. 4	9
Vertrouwenscentrum	1	Cat. 5	8
Kindermishandeling West-Vlaanderen		Cat. 6	2
		Cat. 8	2
		MFC	2

9 voorzieningen ontvingen een erkenning binnen het EMK (Erkend Modulair Kader).

- **Categorie 1.** Begeleidingstehuizen (residentieel)
- **Categorie 2.** Gezinstehuizen (residentieel)
- **Categorie 3.** Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra (residentieel)
- **Categorie 4.** Dagcentra (semi-residentieel)
- **Categorie 5.** Thuisbegeleidingsdiensten (ambulant)
- **Categorie 6.** Diensten voor Begeleid Zelfstandig Wonen (BZW) (ambulant)
- **Categorie 7.** Diensten voor Pleegzorg
- **Categorie 8.** Diensten voor Herstelgerichte en Constructieve Afhandeling (HCA)
- **Categorie 9.** Diensten voor Crisishulp aan Huis (CAH)
- **MFC.** Multifunctionele Centra



Overzicht bijeenkomsten

Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Provinciaal bureau	Voorbereiding van de agenda van het coördinatiecomité.	8
Coördinatiecomité	Verslag sectoraal directiecomité en raad van bestuur van het Vlaams Welzijnsverbond. Overleg tussen directies rond diverse actuele kwesties, standpuntbepaling, maken van afspraken, inhoudelijke uitdieping van bepaalde problemen.	8

1.5. Kinderdagverblijven.



Overzicht voorzieningen.

Aantal kinderdagverblijven	Aantal diensten opvanggezinnen	Aantal diensten buitenschoolse opvang
26	8	4

Overzicht bijeenkomsten.

Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Provinciaal bureau	Vorbereiding van de agenda van het coördinatiecomité en tussentijds overleg met de verantwoordelijken van de kinderdagverblijven.	6
Coördinatiecomité	Overleg tussen directies rond diverse actuele kwesties, standpuntbepaling, maken van afspraken, inhoudelijke uitdieping van bepaalde problemen.	6
Werkgroep vorming	Bepalen vormingsprogramma en concrete uitwerking.	4

2. Sectoroverschrijdende dienstverlening.

2.1. Werkgroep 'Zorg, Hulpverlening en Ethiek': samenwerkingsverband van Caritas West-Vlaanderen, Postuniversitair Centrum KULAK en Katho Departement HIVB – Campus Roeselare.

Overzicht bijeenkomsten.

Aantal bijeenkomsten in 2013	5
------------------------------	---

Initiatiefnemende overleggroep: planning en uitvoering van intersectorale vorming ethiek in alle sectoren van gezondheids- en welzijnszorg.

Doelstellingen, samenstelling en voorstelling partners.

De werkgroep “Zorg, Hulpverlening en Ethiek” is een samenwerkingsverband van Caritas West-Vlaanderen, Postuniversitair Centrum KULAK, Katho Departement HIVB-Campus Roeselare, Caritas Oost-Vlaanderen en CCV in het bisdom Brugge.

In 2001 werd op initiatief van Caritas West-Vlaanderen een overleggroep ethiek opgericht. Aan dit overleg nemen deel: vertegenwoordigers van Caritas West-Vlaanderen, van de hogeschool Katho Campus HIVB Roeselare, van het PUC van de KULAK, van Caritas Oost-Vlaanderen en CCV in het bisdom Brugge. Het gaat om een samenwerkingsverband waarin wij in een open geest een ruim aanbod realiseren aan bijscholingen, met een tweevoudig doel:

- *het bevorderen van ethische deskundigheid van verpleegkundigen, verzorgenden en hulpverleners bij het uitoefenen van hun dagelijkse taak;*
- *de studie van ethische problemen met leden van medisch-ethische commissies en van overleggroepen ethiek, artsen, verpleegkundigen en andere hulpverleners.*



Caritas West-Vlaanderen vzw.

Caritas West-Vlaanderen vzw. verenigt personen van voorzieningen die actief zijn in het domein van gezondheid en welzijn. Als partner van Caritas Vlaanderen staat zij in voor de verwezenlijking van de Caritasdoelstellingen in onze regio en provincie. De christelijk geïnspireerde mens- en wereldvisie en de Caritasbeleving is fundamenteel en richtinggevend. Waarden als wederzijds respect, integriteit en solidariteit staan centraal.

Caritas West-Vlaanderen verleent ondersteunende diensten aan de voorzieningen van de aangesloten Verbonden. Zij doet dit vanuit de zorg ertoe bij te dragen dat de hulpverleningsvragen van cliënten, patiënten, bewoners, mensen met een handicap, kansarme jongeren en vragen van ouders naar kinderopvang op een kwalitatief hoogstaande wijze beantwoord kunnen worden. Daarnaast doet zij aan belangenbehartiging en dit in overleg met Zorgnet Vlaanderen, het Vlaams Welzijnsverbond en Caritas Vlaanderen.

Caritas West-Vlaanderen werkt mee aan het invullen en het realiseren van de christelijke inspiratie in de voorzieningen. De verdere uitbouw van solidariteit tussen mensen en tussen voorzieningen, de humanisering, de uitbreiding van het vrijwilligerswerk, het ontwikkelen van ethische denkkaders, de vorming en de begeleiding bij het omgaan met zinragen en de pastorale dienstverlening zijn hiervan de explicitering.



Posthogeschoolvorming KATHO-HIVB

Het centrum voor Posthogeschoolvorming KATHO-HIVB wil door de organisatie van studiedagen, lessenreeksen en langlopende opleidingen verpleegkundigen ondersteunen in de professionalisering van hun beroepsactiviteit. Daartoe kan er worden samengewerkt met verschillende beroepsorganisaties. De aangeboden vorming is gebaseerd op de recente ontwikkelingen binnen onderzoek en het werkveld.



Postuniversitair Centrum KULAK

Het Postuniversitair Centrum is een entiteit van de rectorale dienst Postacademische Vorming van de K.U.Leuven Campus Kortrijk. Wij organiseren studiedagen, lezingen, lessenreeksen en langlopende opleidingen in verschillende domeinen: cultuur-, gedrags- en sociale wetenschappen, biomedische wetenschappen, economie, rechts-geleerdheid, (toegepaste) wetenschappen en vastgoed. Onze missie: het verzorgen van een uitstekend aanbod van

postacademische vorming gebaseerd op :

- recent wetenschappelijk onderzoek en inspelend op de actualiteit
- gericht op vragen en behoeften uit de dagelijkse praktijk
- voor mensen die door studie of ervaring een hoger onderwijsniveau hebben
- in een gastvrij kader dat ontmoeting en dialoog bevordert

<p>Caritas West-Vlaanderen vzw. Bosdreef 5 8820 Torhout Tel. 050 74 56 22 Fax. 050 74 56 26 post.cw@skynet.be www.caritaswest.be</p>	<p>Posthogeschool KATHO-HIVB Wilgenstraat 32 8800 Roeselare Tel. 051 23 23 30 Fax. 051 22 82 58 goedele.baekelandt@katho.be http://www.katho/hivb/posthogeschool</p>	<p>Postuniversitair Centrum KULAK E. Sabbelaan 53 8500 Kortrijk Tel. 056 24 61 84 Fax. 056 24 69 98 info.pav@kulak.ac.be http://www.kuleuven-kortrijk.be/nl/PAV/</p>
---	--	---

2.2. Vrijwilligerswerk.

2.2.1. Present.



De ploeg van Present werkt vorming uit voor vrijwilligers en verantwoordelijken en probeert actuele vragen en noden in het vrijwilligerswerk te behandelen.

De ploeg is samengesteld uit vrijwilligers en één medewerker van het secretariaat van Caritas West-Vlaanderen, nl. Greta Vervisch.

Overzicht bijeenkomsten.

Naam van de bijeenkomst	Aard van de bijeenkomst	Aantal bijeenkomsten in 2013
Ploeg-vergaderingen	Beleids- en initiatiefnemende groep voor de vrijwilligerswerking van Present.	5

2.2.2. Autonome werking.

Veel vormen (door de ploeg van Present georganiseerd) voor vrijwilligers en verantwoordelijken voor vrijwilligerswerk worden opgesteld voor alle voorzieningen, zo ook de basisvorming voor nieuwe vrijwilligers.

2.3. Van Samenaankoop naar SAK vzw.



Sinds 1987 fungeert in West-Vlaanderen SAK als aankoopvereniging voor die organisaties die aangesloten zijn bij Zorgnet Vlaanderen of het Vlaams Welzijnsverbond. In de loop der jaren is het Samenaankoopgebeuren structureel verankerd in de werking van Caritas West-Vlaanderen vzw. Het werd bestuurd en gesuperviseerd door de feitelijke vereniging SAK.

Vanaf 1 juli 2013 is de nieuwe wetgeving op de overheidsopdrachten van kracht, als omzetting van een Europese richtlijn. Deze nieuwe wet houdt in dat vrijwel de volledige socialprofitsector onderworpen wordt aan deze complexe regelgevingen.

Vooruitziend op deze wetgeving werd met juridische ondersteuning de ideale samenwerkingsvorm onderzocht om als Samenaankoop Caritas verder onze opdracht uit te voeren, zichzelf en de bestuurders beter te beschermen en in te spelen op de toenemende vraag naar lidmaatschap en toetreding tot projecten.

Op 25 april 2013 vond de stichtingsvergadering plaats van de vzw Samenaankoop Caritas. De vzw bestaat enerzijds uit een raad van bestuur waarin de stichtende leden vertegenwoordigd zijn, anderzijds uit gecoöpteerde leden en toetredende leden. De vzw zal in eerste instantie functioneren als opdrachtcentrale zoals vastgelegd in de wetgeving op de overheidsopdrachten. Daarnaast wenst de vzw de aangesloten voorzieningen te ondersteunen door het opbouwen van kennis, ervaring en competenties op het vlak van overheidsopdrachten.

Na de oprichting van de vzw werd overgegaan tot de aanwerving van een medewerker, specialist overheidsopdrachten, Koen Viaene. Hij is verantwoordelijk voor de voorbereiding en opvolging van de aankoopdossiers, conform de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Gezien de leden van de diverse sectoren meestal onbekend zijn met de materie van de overheidsopdrachten, blijft de vraag tot lidmaatschap stijgen. Met de oprichting van de vzw werd beslist om het lidmaatschap open te stellen voor alle leden van Zorgnet Vlaanderen en het Vlaams Welzijnsverbond. Voorheen moesten niet West-Vlaamse leden lid zijn van Zorgnet Vlaanderen.

Ondertussen is het aantal leden op 31/12/2013 opgelopen tot 526. De ouderenzorg blijft de grootste afnemer met 75 aansluitingen voor één of meerdere samenaankoopprojecten in West-Vlaanderen, 69 in Oost-Vlaanderen, 46 in Antwerpen, 24 in Limburg en 18 in Vlaams-Brabant. Daarnaast worden 57 serviceflats beleverd voor één of meerdere projecten aan SAK voorwaarden. SAK telde in 2013 onder zijn leden ook 4 algemene ziekenhuizen, 25 psychiatrische settings of ziekenhuizen, 6 centra geestelijke gezondheidszorg, 30 kinderdagverblijven, 22 voorzieningen bijzondere jeugdzorg en 51 voorzieningen voor personen met een handicap. Daarnaast zijn er nog 28 'diverse' voorzieningen lid van SAK, waaronder een aantal congregaties verbonden aan voorzieningen.

Alle leden waren in 2013 goed voor 3.413 contracten verspreid over 41 verschillende projecten.

Er werden in 2013 geen nieuwe projecten opgestart. Alle huidige projecten dienen in de komende vier jaar omgezet te worden in opdrachten conform de wetgeving. De eerste prioriteit wordt dan ook de vernieuwing van alle contracten die aflopen eind 2014.

Om ook de leden nauwer te betrekken in de werking van SAK vzw werden in juni en december opleidingen en infosessies georganiseerd rond de wetgeving op de overheidsopdrachten en rond de nieuwe werking van de vzw. We voorzien de komende jaren meer en meer de leden van SAK vzw te ondersteunen bij de implementatie van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Door de wetgeving op de overheidsopdrachten zullen ook werkwijzen en procedures binnen de werking van SAK veranderen. De organisatie en de workflow van een project binnen de nieuwe wetgeving zijn zaken die begin 2014 herbekeken worden.

2.4. Caritas Daden Gevraagd vzw.

De activiteit van Caritas Daden Gevraagd vzw richt zich op de financiële ondersteuning van gezinnen en personen in moeilijkheden. Aanvragen hiertoe worden ingediend door een 20-tal sociale diensten en welzijnsinitiatieven die de betrokkenen ook begeleiden in hun probleemsituatie. In het voorbije jaar werden 83 aanvragen behandeld door een werkgroep die hiervoor ongeveer 20 maal is bijeengekomen. Tussenkosten werden verleend voor een totaal bedrag van 34.669,57 EUR. Er werden giften ingezameld voor een totaal bedrag van 24.517,00 EUR. Caritas Daden Gevraagd vzw beschikt ook over een erkenning vanwege het ministerie van financiën om fiscale attesten uit te reiken.

De vereniging heeft geen eigen personeel in dienst. De volledige werking en administratieve ondersteuning van deze organisatie wordt gedragen door het secretariaat. Tine Moerman staat in voor de coördinatie en volgt samen met Greta Vervisch de werkgroep. Hilde Quintens verzorgt de boekhouding. Tine Moerman is lid van de raad van bestuur van de vzw. In 2013 vergaderde de raad van bestuur en de algemene vergadering één maal.

2.5. Animatie spelenkoffers.



In 2013 werden opnieuw 10 verschillende spelenkoffers ter beschikking gesteld voor animatieactiviteiten in de voorzieningen ouderenzorg. In het totaal werden 30 spelensets ontleend over 15 ontleningen bij 10 verschillende voorzieningen.

III. VORMINGSINITIATIEVEN

1. VORMINGSINITIATIEVEN PER SECTOR

1.1. Algemene en psychiatrische Ziekenhuizen: Pastoraal – Zin in Zorg

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- Zin in Zorg Panelgesprek - 21 februari	Directies, personeel en pastores werkzaam in een ziekenhuis; pastores en directies werkzaam in een voorziening ouderenzorg. A.D.: 103 A.V.: 26	Zinbeleving van patiënten en bewoners.
- Zin in Zorg B. Vanderhaegen - 18 april	Directies, personeel en pastores werkzaam in een ziekenhuis; pastores en directies werkzaam in een voorziening ouderenzorg. A.D.: 110 A.V.: 31	Omgaan met zinbeleving in zorgverlening.
- Regionale vergadering Pastores AZ. - 3 oktober	Pastores algemene ziekenhuizen. A.D.: 24 A.V.: 13	De visie op pastoraat in AZ. Bespreking. Hoe zien we wachtdiensten in de toekomst?
- Zin in Zorg Dr. M. Vermandere - 12 november	Directies, personeel en pastores werkzaam in een ziekenhuis; pastores en directies werkzaam in een voorziening ouderenzorg. A.D.: 102 A.V.: 29	Belang van aandacht voor spiritualiteit.
- Regionale vergadering Pastores PZ. - 28 november	Pastores psychiatrische ziekenhuizen	Hoe de 'visie' concreet waarmaken vanuit de spanning identiteit - verbreding.

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

1.2. Voorzieningen ouderenzorg: Algemeen

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
<p>- Optimaal omgaan met feedback. A. Jonckheere</p> <p>- 14 januari</p>	<p>Verpleegkundigen en zorgkundigen. A.D.: 26 A.V.: 9</p>	<p>- Interactieve inleiding. - De weg van (on)genoegen naar het uiten van feedback. - De invloed van de teamcultuur op het geven/krijgen van feedback. - De optimale manier om feedback te geven. - De optimale manier om feedback te ontvangen.</p>
<p>- Basis HACCP voor keukenhulpen. P. De Clercq</p> <p>- 22 januari</p>	<p>Keukenhulpen. A.D.: 17 A.V.: 10</p>	<p>1) - Risicofactoren in de voedselbedeling. - Belang van persoonlijke hygiëne, werkkledij, gedrag en attitude, handhygiëne. - Autocontrole, traceerbaarheid, meldingsplicht. 2) - Ontvangstcontrole bereide maaltijden. - Reinigen en desinfectie. - Aandachtspunten bij verdeling bereide voeding en vaatwas.</p>
<p>- Debatlunch. L. Goossens</p> <p>- 24 januari</p>	<p>Directieleden en bestuurders. A.D.: 39 A.V.: 28</p>	<p>1/3 van de rusthuizen is onveilig.</p>
<p>- Zamba gold chair. C. Langie</p> <p>- 4 februari Voormiddag en namiddag</p>	<p>Ergo, animatie en leefgroepwerking. A.D.: VM: 35 – NM: 32 A.V.: VM: 19 – NM: 20</p>	<p>Een combinatie van dans en beweging op Latin muziek. De oefeningen zijn gericht naar (dementerende) ouderen met al dan niet fysieke moeilijkheden of rolstoel gebonden ouderen.</p>
<p>- Klantgerichtheid voor onthaalfunctie. A. Degryse</p> <p>- 7 februari</p>	<p>Onthaal- en baliemedewerkers en telefonisten. A.D.: 16 A.V.: 11</p>	<p>- Klantgericht omgaan: wat is dit? - Moments of truth. - Klantgerichtheid op moeilijke momenten. Stijl van communiceren.</p>
<p>- Vergadertechnieken. M. Bal</p> <p>- 7 februari</p>	<p>Directies, kaderleden en hoofdverpleegkundigen. A.D.: 14 A.V.: 10</p>	<p>Training op efficiënt vergaderen. Concrete tips en tricks om vergaderingen op een deskundige manier te leiden.</p>

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

<p>- Permanente vorming voor hoofdverpleegkundigen (optie ouderenzorg) J. Sijoen – L. Vanderaspolden F. Claerhout</p> <p>- 19 februari en 19 maart (reeks 2)</p>	<p>Hoofdverpleegkundigen. A.D.: 16 A.V.: 9</p>	<p>Belangrijke principes m.b.t. personeelsbeleid en arbeidswetgeving. Actuele thema's m.b.t. het 'welzijn op het werk' en het 'managen van een team'.</p>
<p>- Van zelfsturende teams naar teams met gedeelde sturing. H. Roose en A. Daenekindt.</p> <p>- 22 februari</p>	<p>Alle geïnteresseerden. A.D.: 25 A.V.: 13</p>	<p>Hoe kunnen we meer regelruimte geven aan teams met het oog op betere klantgerichte dienstverlening. Zelfsturende teams of teams met 'gedeelde' sturing. Het iniceren van 'zelfsturende' teams.</p>
<p>- Permanente vorming voor hoofdverpleegkundigen (optie ouderenzorg) J. Sijoen – L. Vanderaspolden F. Claerhout</p> <p>- 25 februari en 25 maart (reeks 1)</p>	<p>Hoofdverpleegkundigen. A.D.: 21 A.V.: 12</p>	<p>Belangrijke principes m.b.t. personeelsbeleid en arbeidswetgeving. Actuele thema's m.b.t. het 'welzijn op het werk' en het 'managen van een team'.</p>
<p>- Hef- en tiltechnieken. R. Vandevijvere</p> <p>- 26 februari</p>	<p>Niet-verzorgend personeel zoals logistieke medewerkers, medewerkers met hoteldienst, keuken en technische diensten. A.D.: 17 A.V.: 7</p>	<p>Praktijkgerichte vorming voor niet-verzorgend personeel die vaak last heeft van rug-, nek- en schouderklachten.</p>
<p>- Omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag bij ouderen. I. De Deken</p> <p>- 1 maart</p>	<p>Verpleegkundigen en zorgkundigen. A.D.: 40 A.V.: 16</p>	<p>Bespreking van een algemeen kader + heel concreet probleemgedrag. Herkenbare voorbeelden uit de praktijk + praktische aanpak. Impact op de zorgverlener. Algemeen advies.</p>
<p>- Heropfrissen van verpleegtechnieken. N. Depont – E. Crevits – E. Denorme.</p> <p>- 26 maart</p>	<p>Verpleegkundigen. A.D.: 45 A.V.: 18</p>	<p>1) Blaassondage. 2) Bloedafname. 3) Compressietherapie.</p>

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

<p>- Basis HACCP voor keukenhulpen. P. De Clercq</p> <p>- 29 april</p>	<p>Keukenhulpen. A.D.: 14 A.V.: 5</p>	<p>1) - Risicofactoren in de voedselbedeling. - Belang van persoonlijke hygiëne, werkkledij, gedrag en attitude, handhygiëne. - Autocontrole, traceerbaarheid, meldingsplicht. 2) - Ontvangstcontrole bereide maaltijden. - Reinigen en desinfectie. - Aandachtspunten bij verdeling bereide voeding en vaatwas.</p>
<p>- Geneesmiddelen en ouderen: een verpleegkundige uitdaging. S. Wauters – S. Van Baeveghem</p> <p>- 14 mei of 11 juni</p>	<p>Diensthoofd verpleging, zorgcoördinatoren, hoofdverpleegkundigen en verpleegkundigen. installaties. A.D.: 1) 52 – 2) 64 A.V.: 1) 23 – 2) 34</p>	<p>Farmacokinethiek en farmacodynamiek bij ouderen. Psychofarmaco in woonzorgcentra.</p>
<p>- Mentoropleiding. K. Naessens</p> <p>- 18 juni</p>	<p>Alle medewerkers die mentor zijn van stagiairs / nieuwe medewerkers. A.D.: 20 A.V.: 8</p>	<p>Begeleiden, opleiden en opvolgen van nieuwe medewerkers / stagiairs. Communiceren naar de nieuwe medewerkers / stagiairs.</p>
<p>- Omgaan met stervende of palliatieve bewoners. J. Verhalle – K. Vanhauwaert</p> <p>- 24 juni</p>	<p>Paramedici: kinesitherapeuten, logopedisten, ergotherapeuten, maatschappelijke werkers werkzaam in een woonzorgcentrum. A.D.: 21 A.V.: 16</p>	<p>- Comfortzorg binnen de palliatieve zorg. - Communicatie en contact met palliatieve bewoners en hun omgeving.</p>
<p>- Wrijven in de handen, plukken aan de dekens. M. Lecompte</p> <p>- 16 september</p>	<p>Medewerkers sociale diensten. A.D.: 8 A.V.: 5</p>	<p>Ouderen ondersteunen om via basale stimulatie zichzelf en hun omgeving waar te nemen.</p>
<p>- Tegemoetkomingen FOD Sociale Zekerheid en afgeleide voordelen. I. D'Heere</p> <p>- 24 september</p>	<p>Medewerkers sociale diensten. A.D.: 82 A.V.: 66</p>	<p>Aanvragen tegemoetkoming FOD + heel wat mogelijke sociale voordelen.</p>
<p>- Natuur"beleving". P. Paret – M. Pieters – V. Gryp – M. Demeyere – I. Vanhulle – H. Maveau</p> <p>- 30 september</p>	<p>Animatoren, ergotherapeuten, leef-groepwerkers en begeleiders. A.D.: 28 A.V.: 22</p>	<p>1) De herfst smaakt naar nog. 2) Een belevingstuin "beleven". 3) De natuur ontdekken. 4) Houd een hond je gezond? en Gedragen door water.</p>

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

- Mentoropleiding. K. Naessens - 10 oktober	Alle medewerkers die mentor zijn van stagiairs / nieuwe medewerkers. A.D.: 20 A.V.: 7	Begeleiden, opleiden en opvolgen van nieuwe medewerkers / stagiairs. Communiceren naar de nieuwe medewerkers / stagiairs.
- Ondersteunende therapieën. 1) L. Ostyn 2) M. Verkest 3) F. Deprince - 1) 18 oktober - 2) 12 november - 3) 26 november	Verpleegkundigen, kinesisten, animatoren en ergotherapeuten. A.D.: 1) 11 – 2) 15 – 3) 16 A.V.: 1) 9 – 2) 12 – 3) 12	1) De glimlach in de zorgverlening. 2) Energetische massage. 3) Aroma's en kruiden in de zorg.
- Omgaan met palliatieve bewoners en hun familie. K. Vanhauwaert - 18 november	Logistieke medewerkers. A.D.: 22 A.V.: 12	Hulpmiddelen en werktinstrumenten. Tips zelfzorg.
- Eerste hulp bij kwetsbare ouderen. W. Dupon - 19 november	Verpleegkundigen. A.D.: 15 A.V.: 9	Theorie: 1 ^{ste} interventie, reanimatie, verslikking, AED, ... Praktijk.
- Coachend leidinggeven. A. Van Ootegehem - 24 oktober	Verantwoordelijken keuken, logistiek en onderhoud. A.D.: 20 A.V.: 14	Wat, profiel, dilemma's, uitgangspunten, kader stellen, commitment van de medewerker voor eigen leer- en groeiproces, afstemmen door LSD, doelstellingen realiseren en resultaat halen. Ontwikkelingskansen.
- De gewijzigde wetgeving m.b.t. elektrische installaties en gevolgen BVR. R. Dehoucke - 12 december	Directies en preventieadviseurs. A.D.: 79 A.V.: 66	- Wijzigingen wetgeving m.b.t. elektrische installaties en impact op verantwoordelijkheden. - Gevolgen van BVR brandveiligheid ouderen-voorzieningen.
- Intervisie sociale diensten. Groep 1: J. Devriese Groep 2, 3 en 4: M. Brenning - Diverse data	Verantwoordelijken sociale diensten. 4 groepen van 9 deelnemers.	Intervisie methodiek voor maatschappelijk werkenden.
- Intervisie animatoren. G. Vervisch - Per groep 3 verschillende data	- 3 groepen animatieverantwoordelijken. - 2 groepen animatoren. - 2 groepen begeleiders DVC	Bespreken van problemen bij het voorbereiden en uitvoeren van je agogisch proces.
- Intervisie psychologen. - 4 diverse data	Psychologen. A.D.: 9 A.V.: 9	Intervisie methodiek voor gerontopsychologen.

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

1.2. Voorzieningen ouderenzorg: Toegepaste ethiek

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
<p>- Ethiek in de ouderenzorg. Langlopend vormingsinitiatief. A. Lammens</p> <p>Caritas West-Vlaanderen i.s.m. Katho HIVB, Roeselare.</p> <p>- 10 en 24 januari, 7 en 21 februari, 7 en 21 maart, 18 en 25 april, 2, 16 en 23 mei - 13 juni evaluatie</p>	<p>Leidinggevenden. A.D.: 14 A.V.: 12</p>	<p>Ethische denkkaders. Vragen i.v.m. de dagelijkse zorg. Vragen rond het levenseinde. Existentiële aspecten i.v.m. dementerende en zwaar zorg-behoevende bewoners. De mogelijkheden van concreet ethisch overleg op voorzienings-niveau.</p>
<p>- Autonomie en omgaan met kwetsbaarheid. L. Schollaert</p> <p>- 14 maart</p>	<p>Alle personen die tot op heden de langlopende vorming ethiek hebben gevolgd alsook het personeel dat expliciet bezig is met ethiek in de voorziening. A.D.: 13 A.V.: 9</p>	<p>Ethische gevoeligheid in het leren eerlijk omgaan met kwetsbaarheid. Autonomie vanuit verschillende invalshoeken belicht.</p>
<p>- Hoe informatie uitwisselen én het beroepsgeheim respecteren? Prof. A. Liégeois</p> <p>- 30 mei</p>	<p>Leden uit het directieteam, leidinggevenden, hoofdverpleegkundigen, ethisch referenten en deelnemers langlopende vorming 'Ethiek in de ouderenzorg'. A.D.: 49 A.V.: 24</p>	<p>Voorstelling van een ethisch denkkader gebaseerd op zorgvuldigheid en dialoog. Pleidooi voor een voorwaardelijk gedeeld beroepsgeheim in team, in netwerk van zorgverleners en over de grenzen van de voorziening.</p>
<p>- Hoe ethisch beslissen? Prof. A. Liégeois</p> <p>- 30 mei</p>	<p>Leden uit het directieteam, CRA, huisartsen werkzaam in een voorziening ouderenzorg (avond) A.D.: 44 A.V.: 29</p>	<p>Voorstelling van een praktisch ethisch model voor beslissingen in de ouderenzorg. Het model is gebaseerd op een relationele visie op mens en zorg die steunt op 3 pijlers: waarden, dialoog en grondhoudingen.</p>
<p>- Gekkenwerk. Kleine ondeugden voor zorgdragers. L. Vanlaere en R. Burggraeve</p> <p>- Logistieke ondersteuning</p> <p>- 16 oktober</p>	<p>Directies en leidinggevende stafmedewerkers ouderenzorg, algemene en psychiatrische ziekenhuizen, bijzondere jeugdzorg en ondersteuning van personen met een handicap. A.D.: 225</p>	<p>Het verhaal van feilbare mensen die ook onvolmaakte dingen doen.</p>

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

1.2. Voorzieningen ouderenzorg: Identiteit – Pastoraal

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- Vormingsproject pastoraal + uitwisselings- en infobeurs. K. Depoortere – J. Rossaert Zr. R. Geukens – A. Devos - 17 januari	Animatoren, alle leden pastorale groepen: pastoraal werkenden, kandidaat pastoraal werkenden, pastoraal animatoren en vrijwilligers in de pastoraal A.D.: 20 A.V.: 16	Van aswoensdag tot en met palmzondag.
- Lentevergadering. L. Bulckens - 28 februari	Aalmoezeniers. A.D.: 17 A.V.: 15	Project WARME zorg. Aandacht voor waardigheid in al zijn diverse aspecten staat absoluut centraal.
- Regionale vergadering in WZC Avondrust te Varsenare. - 11 april	Aalmoezeniers, pastoraal werkenden en kandidaat pastoraal werkenden. A.D.: 13 A.V.: 11	De nieuwe visietekst van Caritas Vlaanderen over pastoraal in een christelijk geïnspireerd woonzorgcentrum.
- Regionale vergadering in WZC Huize Zonnelied te Ieper - 25 april	Aalmoezeniers, pastoraal werkenden en kandidaat pastoraal werkenden. A.D.: 19 A.V.: 17	De nieuwe visietekst van Caritas Vlaanderen over pastoraal in een christelijk geïnspireerd woonzorgcentrum.
- Visualisatie van de pastoraal in een woonzorgcentrum. A. Vandeputte - 19 september	Animatoren, alle leden pastorale groepen: pastoraal werkenden, kandidaat pastoraal werkenden, pastoraal animatoren en vrijwilligers in de pastoraal. A.D.: 15 A.V.: 15	Hoe liturgisch sterke en zwakke tijden creatief uitwerken.
- Bezinningsdag. 1) R. Vanlangdonck 2) P. Vandevoorde 3) I. Van Gorp 4) N. Cappelle - 17 oktober	Personeel WZC. A.D.: 38 A.V.: 13	Weken met bezieling?! 1) De weg van de stilte: via stilte en meditatie bij jezelf komen. 2) Op zoek naar evenwicht: mijn eigen inbreng in de voorziening. 3) Beelden zeggen meer dan woorden ... inspiratie vanuit filmfragmenten. 4) Geworteld in het leven staan: de boommandala – kleuren geven kracht.
- Herfstvergadering. H. De Clercq - 21 november	Aalmoezeniers, pastoraal werkenden en kandidaat pastoraal werkenden. A.D.: 34 A.V.: 31	Levensmoeheid bij ouderen.

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

1.3. Kinderdagverblijven

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- Buiten spelen en reuzespelen. W. Verdergem - 28 februari	Begeleiders buitenschoolse opvang. A.D.: 16 A.V.: 9	Reuzespelen maken op 'opvangse' wijze.
- Een bijter in de groep. H. Van Durme - 30 april	Kindbegeleiders en onthaalouders. A.D.: 39 A.V.: 8	Over begrijpen en gepast reageren op bijtgedrag van jonge kinderen.
- Een bijter in de groep. H. Van Durme - 2 mei	Kindbegeleiders en onthaalouders. A.D.: 38 A.V.: 10	Over begrijpen en gepast reageren op bijtgedrag van jonge kinderen.
- Snoezelen. J. Derie en R. Vanoosthuysen - 14 juni	Kindbegeleiders. A.D.: 18 A.V.: 10	Een methode van warme, rustige, zintuiglijke activering. Met alledaags materiaal snoezelmomenten creëren.
- Een bijter in de groep. H. Van Durme - 18 juni	Kindbegeleiders en onthaalouders. A.D.: 33 A.V.: 4	Over begrijpen en gepast reageren op bijtgedrag van jonge kinderen.
- Babygebaren. M. Daix - 16 september	Kindbegeleiders. A.D.: 18 A.V.: 10	Over het wat en waarom van babygebaren, over hoe het in de praktijk werkt.
- Het belang van beweging voor de ontwikkeling van kinders Hersenen. L. Verhoeven - 12 oktober	Onthaalouders. A.D.: 32 A.V.: 7	Hoe de ontwikkeling stimuleren en vooral niet forceren. Ontwikkelingsstapjes die de basis vormen van latere motorische en cognitieve vaardigheden.
- Good practice. C. Daman en S. Muller - 21 oktober	Verantwoordelijken en kaderleden. A.D.: 30 A.V.: 14	SMART. Doelstellingen en zelfevaluatie. Kwaliteitsbeleid.

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

1.4. Ondersteuning personen met een handicap: Pastoraal / Sagow

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- De goede week beleven en vieren. K. Depoortere - 24 januari	Pastoraal geïnteresseerden uit voorzieningen OPH. A.D.: 19 A.V.: 18	De goede week: betekenis + hoe beleven en vieren.
- Nabijheid rond het levens-einde. Werkgroepen van de Engelbewaarder - 21 maart	Pastoraal geïnteresseerden uit voorzieningen OPH. A.D.: 20 A.V.: 20	Leidraad opgemaakt door de Engelbewaarder. In gesprek met ouders en familie na overlijden bewoners.
- Pastoraal met open vensters en deuren. - 25 april	Pastoraal geïnteresseerden uit voorzieningen OPH. A.D.: 19 A.V.: 18	Hoe kan een samenwerking met parochies groeien? Hoe kunnen we onze pastoraal ook openstellen voor buitenstaanders?
- Belevingsdag. L. Vandeputte - 5 juni	Directies en pastorale contactpersonen en bewoners. A.D.: 271 A.V.: 14	Verschillende activiteiten in 3 workshops.
- De donkere dagen. K. Depoortere - 26 september	Pastoraal geïnteresseerden uit voorzieningen OPH. A.D.: 20 A.V.: 19	Halloween, Allerheiligen, Allerzielen, ... Betekenis + hoe deze momenten van het kerkelijk jaar beleven en vieren.
- Zin in zingen? G. Jallet en P. Decock - 28 november	Pastoraal geïnteresseerden uit voorzieningen OPH. A.D.: 18 A.V.: 18	Muziek is belangrijk voor de bewoners. Waar vind je aangepaste liederen?

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

2. SECTOROVERSCHRIJDENDE VORMINGSINITIATIEVEN

2.1. Algemeen: Bezinningsavond

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- Bezinningsavond bestuurders en directies. Prof. T. Vandevelde - 20 november	Bestuurders, directies en leidinggevenden van voorzieningen voor gezondheids- en welzijnszorg. A.D.: 82 A.V.: 42	Geven en helpen in de zorg.

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

2.2. Ethiek

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
<p>- Ethiek op de werkvloer. Prof. A. Liégeois</p> <p>- januari – mei (8 sessies)</p> <p>- Werkgroep “Zorg, Hulpverlening en Ethiek” samenwerkingsverbond Caritas West- en Oost- Vlaanderen, Postuniversitair Centrum Kulak, CCV in het bisdom Brugge en Katho Departement HIVB, Campus Roeselare.</p>	<p>Zorgverleners uit alle sectoren van de zorg. De focus ligt op geestelijke gezondheidszorg en de sector ondersteuning van personen met een handicap, maar ook bijzondere jeugdzorg, de thuiszorg, de ouderenzorg en algemene ziekenhuizen.</p>	<p>Leren ethisch overleggen.</p>
<p>- Vroegtijdige zorgplanning. Prof. M. Keirse</p> <p>- 21 mei</p> <p>- Werkgroep “Zorg, Hulpverlening en Ethiek” samenwerkingsverbond Caritas West- en Oost- Vlaanderen, Postuniversitair Centrum Kulak, CCV in het bisdom Brugge en Katho Departement HIVB, Campus Roeselare.</p>	<p>Medewerkers uit de welzijns- en gezondheidszorg: artsen, verpleegkundigen, psychologen, pastores, medewerkers sociale diensten, sociaal werkers, opvoeders, orthopedagogen, lesgevers en studenten in de zorgethiek. A.D.: 100</p>	<p>Kwaliteitsvol omgaan met het levenseinde.</p>
<p>- Levenkunst en deugdethiek. P. Van Tongeren.</p> <p>- 22 oktober</p> <p>- Werkgroep “Zorg, Hulpverlening en Ethiek” samenwerkingsverbond Caritas West- en Oost- Vlaanderen, Postuniversitair Centrum Kulak, CCV in het bisdom Brugge en Katho Departement HIVB, Campus Roeselare.</p>	<p>Medewerkers uit de welzijns- en gezondheidszorg: artsen, verpleegkundigen, psychologen, pastores, medewerkers sociale diensten, sociaal werkers, opvoeders, orthopedagogen, lesgevers en studenten in de zorgethiek, leden ethische commissies. A.D.: 52</p>	

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

2.3. Pastoraal: Vorming

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- Spiritualiteit en leiderschap. J. Verstraeten - 30 mei	Alle pastores in de gezondheids en welzijnssectoren. A.D.: 47 A.V.: 27	Pastores zijn een verwijzing naar het christelijk verhaal. Hoe kunnen ze daarin bezielend leiderschap opnemen? Waar staan ze voor? Welke visie kunnen ze hierop hebben en ontwikkelen? Welk visioen kunnen ze brengen, levend houden, voeden?

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen

2.4. Present

Thema + begeleider Data	Doelgroep	Omschrijving / Inhoud
- Omgaan met problemen bij en van vrijwilligers. K. Joly - 19 februari	Verantwoordelijken vrijwilligerswerk werkzaam in de ziekenhuizen, palliatieve eenheden, psychiatrie en gehandicaptenzorg. A.D.: 15 A.V.: 13	Interactieve workshop over de aanpak van allerlei problemen met vrijwilligers.
- Filmvoorstelling. - 14 maart	Vrijwilligers Present. A.D.: 61 A.V.: 10	'Tot altijd'.
- Afasie - Wanneer je het niet meer gezegd krijgt. M. Verbiest - 23 mei	Vrijwilligers Present. A.D.: 34 A.V.: 8	1) Afasie: theoretische achtergrond. 2) Andere communicatiemogelijkheden
- Hoe versterk ik mijn motivatie als vrijwilliger. W. Van Wouwe - 29 oktober	Vrijwilligers Present. A.D.: 56 A.V.: 10	De "kolibriemethode". Grondhoudingen die ervoor zorgen dat vrijwilligerswerk vernieuwend, dynamisch en motiverend kan blijven.
- Bewust communiceren. M. Van der Vloet - 12 december	Verantwoordelijken vrijwilligerswerk. A.D.: 10 A.V.: 10	Hoe op een verbindende en authentieke wijze in gesprek treden met mensen, ook op moeilijke momenten en in moeilijke situaties.

A.D.: aantal deelnemers
A.V.: aantal voorzieningen